

primorski

dnevnik

Postitna plačana v gotovini
Abb. postale 1 grippo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 78 (11.801)

Trst, nedelja, 1. aprila 1984

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vaši Zakriž
nad Cerkljano, raznožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 so je ti-
skali v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

Montecchi 6 09
(040) 794672 (stanje)
480270

GORICA
Dnevred 24 maja 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Zaskrbljenost ob omejitvi obmejnega prometa blaga

SUADAM KAPIC

Decembrski Odlok o skupni devizni politiki Jugoslavije za leto 1984, ki predvideva, »da sme biti obseg blagovne menjave v obmejnem prometu s sosednjimi državami, ki poteka v skladu z meddržavnimi sporazumi, v mejah 15 odstotkov celotne blagovne izmenjave z zadevno državo«, je na obeh straneh meje sprožil široko razpravo o obmejnem gospodarskem sodelovanju.

Skupna blagovna izmenjava med Italijo in Jugoslavijo je v lanskem letu preseгла 2.700 milijard lir. Od tega je znašal promet po tržaškem in goriškem avtonomnem računu, ki sta bila sklenjena še leta 1955 in preko katerih lahko poslujejo podjetja z obeh strani obmejnega pasu v razmerju 1:1, skupno 736 milijard lir, torej nekaj več kot eno četrtino od celote.

V procesu postopne krepitve različnih oblik gospodarskega sodelovanja med obmejnima pasovima Italije in Jugoslavije po podpisu osimskih sporazumov, je to prvi resnejši korak k omejevanju ene od pomembnih oblik sodelovanja, to je blagovne menjave.

Kljub temu da si v teh prvih mesecih leta gospodarstveniki na obeh straneh meje prizadevajo, da bi kolikor mogoče omilili posledice odloka in da bi našli primerne oblike za njegovo spoštovanje, je že sedaj jasno, da bo okrnitev maloobmejnega izmenjave letos precejšnja in da bo v znatni meri vplivala na razvoj blagovnih tokov med državama.

Gospodarstveniki slovenske narodne skupnosti, ki so aktivno vključeni v razvijanje vseh oblik obmejnega sodelovanja, gledajo na nakazano zmanjševanje z veliko mero zaskrbljenosti. Ne gre le za začasno krčenje poslovanja, gre tudi za omejevanje instrumenta, to je avtonomnega računa, ki se je pokazal kot pomemben dejavnik obmejnega sodelovanja in ki je dal znaten prispevek k uravnovešanju italijansko-jugoslovanske izmenjave. Nikakor tudi ne gre zanemariti dejstva, da je odlok že sprožil določeno nerazpoloženje v Italiji in da bo okrepil tiste sile, ki nasprotujejo sodelovanju z Jugoslavijo.

V preteklih letih se ni povečal le obseg medsebojne maloobmejnega izmenjave blaga. Izboljšala se je tudi struktura prometa, saj jugoslovanska podjetja izvažajo vse več industrijskih izdelkov in vse manj surovin, uvažajo pa izključno repromaterial, ki služi za industrijsko proizvodnjo v glavnem namenjeno izvozu na zahodne trge. Zaradi maloobmejnega prometa se je izboljšalo tudi pokritje jugoslovanskega uvoza z izvozom v Italijo, saj je le-to lani znašalo že 80 odstotkov (samo za Slovenijo je bilo celo na ravni 101 odstotka).

Z uvedbo omejitvenega odloka se postavlja resna nevarnost, da se bo zmanjšala jugoslovanska blagovna izmenjava z Italijo, članico Evropske gospodarske skupnosti, kar bi bilo v nasprotju z interesi jugoslovanskega gospodarstva in s sprejeto usmeritvijo gospodarske stabilizacije, ki posebej poudarja nujnost ekonomskega odpiranja in sodelovanja s tujino. Vse bolj se uveljavlja ocena, da je odlok celo v nasprotju z napori za povečanje izvoza, saj je težko pričakovati, da bi lahko enostavno nadomestili tiste blagovne tokove, ki so jih v zadnjih letih ustvarili podjetniki z obeh strani meje in ki jih bo sedanje omejevanje pretrgalo. Bolj umestno bi bilo, da bi si kot že doslej prizadevali za kakovostno izboljševanje strukture prometa po avtonomnih računih. Večanje maloobmejnega prometa predstavlja zblíževanje obeh gospodarstev in iskanje komparativnih prednosti. Obenem ustvarja, kakor potrjuje praksa, konkretne možnosti za vzpostavitev proizvodnega sodelovanja na obeh straneh meje ter s

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po novem maratonskem sestanku v belgijski prestolnici

Zasilen kompromis med ministri EGS o kmetijski politiki deseterice in cenah

Italija ohranila dosednji delež pri prirreji mleka, podpore kmetom za teleta pa bo morala plačati večji del sama

BRUSELJ — Po novem maratonskem sestanku, ki je trajal nepretrgoma 20 ur, so kmetijski ministri deseterice včeraj zjutraj vendar dosegli zasilen kompromis o »zeleni politiki« EGS, prav v zadnjem trenutku pred začetkom kampanje prodaj glavnih pridelkov, ki starta danes. Glavni predmeti težkega dogovora zadevajo intervencijske cene pridelkov, deleže pri skupni proizvodnji mleka in njegovih izdelkov, podpore nekaterim produkcijam in pa postopno odpravo podpor izvozu držav z močnejšo valuto.

Zajamčene cene pridelkov so sklenili sicer znižati za 1 odstotek (izraženo v konvencionalni valuti EGS), kar pa pomeni, da se bodo dejansko odkupne cene povsod nekoliko zvišale, v Italiji na primer za povprečno 6,7 odstotka (kar sicer pomeni za kmeta izgubo, ker je inflacija dvakrat višja). Kompromis glede mleka pomeni, da so Irski priznali možnost zvišanja prirreje za 4,7 odstotka, Italiji pa ohranitev lanske

ravni (torej 8,3 milijona ton), medtem ko se mora skupna proizvodnja postopno znižati.

Zasilen je tudi kompromis glede podpor italijanskim kmetom pri teletih (42.000 lir na glavo), ker bo letos EGS izplačala samo 40 odstotkov, ostanek bo določila država. Enako velja za podporo pri klanju goveda v Veliki Britaniji, kar pomeni, da EGS nekako »zamiži« pred protekcionističnimi ukrepi posameznih članic, ki jih sicer preganja, češ da

kvarijo konkurenco.

Še bolj zamotan je kompromis glede tako imenovanih »nadomestil« pri izmenjavah pridelkov med članicami, ki je v bistvu predstavljal »obdavčenje« izvoza in olajšave za uvoz v državah s slabšo valuto (kot Italija), in narobe za države s trdnejšo valuto (predvsem Zahodna Nemčija). Sklenili so postopno odpraviti le slednje, in sicer postopno ter z nekaterimi podporami za nemške kmete, vsaj ob začetku.

Doseženi sporazum bo stal EGS nadaljnjih 1.250 milijard lir, kar bo privedlo ob koncu leta do »luknje« v proračunu blizu 3.000 milijard lir. Toda to je bilo vse, kar so lahko dosegli, je zatrdil predsedujoči francoski minister Rocard (ki mu je pritril tudi Italijan Rognoni) in izrazil upanje, da bo sporazum glede kmetijstva »nalezljiv«, češ naj bi odprl pot tudi bližnjim dogovorom o izredno težkih finančnih in proračunskih vprašanjih.

Bruseljski dogovor deležen kritik

RIM — Bruseljski sporazum o cenah kmetijskih pridelkov in reformi »zelenih Evrope« je naletel na dokaj različne odmeve. Medtem, ko prihajajo iz tujine vesti v glavnem o nezadovoljstvu (v Franciji so iz protesta že napadli nekatere tovarnjake, ki so vozili v Italijo, za Angleže pa je bila to »najs'abša odločitev, odkar je Velika Britanija vstopila v EGS«), pa tudi v Italiji sporazuma niso povsod sprejeli z navdušenjem. Voditelji italijanskih kmetijskih ustanov so sicer izrazili svoje zado-

voljstvo nad tem, kar je italijanska delegacija uspela »iztrgati« v teh pogajanjih, vendar pa jih ne zadovoljujejo številna neresena temeljna vprašanja »zelenih Evrope«. Predsednik Confagricoltura Wallner je izjavil, da je sporazum o cenah kmetijskih pridelkov za Italijo »odločno negativen«. Za Zvezo združenj naj bi bil sporazum celo poguben in »globalno negativen za Italijo«. To naj bi se odražalo tudi na dočlenih področjih živinoreje.

Peto srečanje prebivalcev ob meji

Vsebina letošnjega pohoda v Glinščici: zavarovati naravo, mir in sožitje

DOLINA — Pred petimi leti prvič izvedeni pohod po Dolini Glinščice, je včeraj doživel »zeleno« in vsebine polno ponovitev. Ideja, ki jo je dala občina Dolina, o skupni manifestaciji dveh sosednjih občin, dolinske v Italiji in sežanske v Jugoslaviji, je tako ponovno potrdila skupno voljo po odkritem in prijateljskem sodelovanju v korist obmejnega prebivalstva. Še več. Kot je dejal župan občine Dolina Edvin Svab v pozdravnem nagovoru udeležencem pohoda v Hrbitih, je prireditev potekala tudi v znaku v Ljubljani na tristranski mirovni manifestaciji sprejetega gesla o miru, sodelovanju in sožitju, vrednote, ki naj prevečajo prebivalstvo Furlanije - Julijske krajine, Slovenije in Koroške.

Toda včerajšnji izlet v naravo je pokazal, poleg skrbi za varstvo naravnih lepot, tudi zavzetost za varstvo in razvoj vsega tistega, kar smo s trdno voljo po napredku in toliko letih dobrega zgradili ob tej naši meji.

Boljša pomoč proti lakoti

RIM — Vprašanje boja proti lakoti v svetu, osrednja točka političnega programa radikalne stranke, ki je v svoj volilni znak dokaj demagoško vključila črn trak v znak žalovanja za tisoče mrtvih zaradi lakote, je v zadnjih dneh postalo eno osrednjih vprašanj v italijanski politični stvarnosti. Ta premik je sprožil zakonski osnutek za pomoč prebivalstvu, ki trpi lakoto: osnutek, na katerem so se pojavili podpisi predstavnikov skoraj vseh strank.

Zakonski osnutek določa, da se pomoč za lakoto v svetu odcepi od birokratsko zapletenih postopkov zunanjega ministrstva za pomoč državam v razvoju: eno je razvoj, drugo pa je preprečiti, da bi ljudje umirali zaradi lakote, je Piccoli odgovoril vsem kritikom, ki jih v teh dneh ni bilo malo. Ti kritiki še zlasti oporekajo imenovanju posebnega komisarja, ki bi deloval v tesnem sodelovanju z zunanjim ministrom in s predsedstvom vlade. Skratka, bil bi »skoraj minister«. Med oklepajem, kandidat za to mesto je furlanski socialistični poslanec Loris Fortuna. Ta komisar bi razporejal pomoč, ki v letošnjem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

DANES V TRSTU (17.30)

Jadran - Caveja

Jadranovi košarkarji bodo danes ob 17.30 v tržaški športni palači igrali pomembno srečanje v boju za končno prvenstva C-1 lige proti Caveji iz Forlija.

Naši košarkarji, ki so prejšnjo soboto osvojili predragoceno zmago v Castelfrancu (zmago s 73:70 je včeraj potrdila tudi košarkarska zveza), bodo seveda danes startali proti Caveji na nov par točk. Košarkarji iz Forlija so v prvem delu prvenstva zadali našim igralcem pekoč poraz, zato bodo imeli jadranovci v današnji tekmi dvojni motiv.

Glede na pomembnost današnjega srečanja je tudi pričakovati veliko število navijačev, ki bodo našim košarkarjem še kako v pomoč ob novi zahtevni preizkušnji.

V Jadranovem taboru so optimistično razpoloženi, čeprav se zavajo, da njihova naloga ne bo lahka. VEČ NA 10. STRANI

Sinoči Meblo v ženski odbojarski B ligi

Slovo od navijačev s porazom

V poslovilnem domačem nastopu je šesterka Mebla doživela nov poraz. Tudi tokrat je bil poraz popolnoma zaslužen, saj naše igralke res niso »zaslužile« več kot častnega seta, ki so ga osvojile. Tekma je bila sicer v prvem delu še kar dopadljiva, kajti naše odbojkarice so zaigrale razmeroma zadovoljivo, nato pa se je ponovila ista pesem kot že na prejšnjih tekmah. Ekipa je zašla v krizo, iz katere se ni znala več izveči.

Nekoliko pod pričakovanji je zaigrala tudi gostujoča ekipa, to je Torrefranca iz Trenta, ki se sicer bori za prestop v A-2 ligo, vendar pa na igrišču v Nabrežini ni pokazala nič takega, kar bi opravičevalo ta njena upanja in pričakovanja.

Skratka, Meblo je tudi tokrat izpustil iz rok lepo priliko, da se od svojih navijačev poslovil z zmago. Če analiziramo nastop posameznih igralok, lahko rečemo, da je najbolj prijetno presenetila Vesna Klemše, ki je tokrat odigrala praktično vse srečanje in bila v svoji ekipi daleč najboljša. Ob njej bi lahko postavili še Kraljevo in Cergolovo, ostale pa so bile izredno po-

prečne, še predvsem tuja igralka Vlasta Pesaresi. Prvi set so naše igralke začele še kar solidno, biše so stalno v vodstvu, vendar jih je nekaj banalnih napak, ki bi jih tako izkušena ekipa prav gotovo ne smela storiti, stalo tudi ta prvi set. Ob koncu tekme, že običajna slika: našim so pošle moči in Torrefranca je imela gladko pot do zmage. (Mig)

MEBLO — TORREFRANCA 1:3
(13:15, 15:5, 13:15, 10:15)

MEBLO: Klemše, Kus, Antoni, Kralj, Pesaresi, L. in V. Legiša; Cergo, Maver.

ZGREŠENI SERVISI: Meblo 21, Torrefranca 16. POTEK TEKME: 1. set: 0:2, 1:3, 4:3, 4:5, 7:5, 9:7, 11:8, 12:10, 12:12, 13:12, 13:15; 2. set: 11:0, 11:3, 13:3, 13:5; 15:5; 3. set: 0:3, 1:3, 1:7, 6:7, 6:8, 9:8, 10:11, 10:13, 13:13, 13:15; 4. set: 0:1, 3:1, 3:7, 5:10, 8:10, 9:11, 10:12, 10:15. TRAJANJE SETOV: 1. set: 30', 2. set: 12', 3. set: 24', 4. set: 22'. GLEDALCEV: 200.

OSTALA IZIDA: Tregarofani Padova - CUS Padova 0:3, Nervesa - Mogliano Veneto 0:3.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Zaskrbljenost

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tem vnaša novo kvaliteto v obmejnem povezovanju.

Za nas Slovence v Italiji je vsako omejevanje prehoda oseb in izmenjave blaga zaskrbljujoče. Kot narodna manjšina vidimo možnost razvoja le ob resnično odprti meji. Nasprotna pot vodi v izolacijo obmejnega prostora, kar na gospodarskem področju pomeni neizogibno propadanje. V razvitem sodelovanju se bodo krepili vsestranski odnosi ob meji in tudi vloga našega gospodarstva.

Zato je za nas še posebej pomembno, da se v praksi uresničujejo stališča in sklepi skupščine SR Slovenije, ki je v preteklem tednu ponovno potrdila, da je obmejno sodelovanje trajna in stabilna oblika za vsestranski razvoj sodelovanja s sosednimi državami. Obmejno gospodarsko sodelovanje in vse druge oblike obmejnega sodelovanja so bistveni in nenadomestljivi del politike dobrega sosedstva.

Ob vsem tem torej ne bi smelo biti vprašanje, kako omejevati določene oblike sodelovanja. V prvo vrsto bi morala stopiti prizadevanja za hitrejšo razvijanje višjih in trajnejših oblik gospodarskega povezovanja. Devet let po podpisu osimskih sporazumov je mogoče reči, da so bili storjeni nekateri pomembni koraki naprej, vendar ostaja pred gospodarstvom obeh držav še veliko neizkoriščenih možnosti.

SUADAM KAPIC

● Boljša

NADALJEVANJE S 1. STRANI

letu znaša 2.500 milijard.

Kritiki tudi pravijo, da gre v bistvu samo za pomoč v prehrani, skratka za razpečevanje presežkov italijanske prehranske industrije. Podpisniki zakona pravijo, da to ne drži. Težko je ugotoviti, kdo ima prav. Nedvomno pa je treba tu poudariti, da je sedanja pomoč razpršena, počasna in neučinkovita. Dejstvo, da bi te pristojnosti poverili enemu samemu človeku, bi verjetno odpravilo marsikatero birokratsko oviro. To pa je nedvomno velik pomen tega zakonskega osnutka. Skratka, pomoči lačnim ni mogoče istovetiti s pomočjo za razvoj: mostovi, elektrarne in železnice lahko tudi počakajo, lačni žal ne. B. Br.

Pred bližnjo sejo predsedstva republiške konference SZDL Slovenije

Posebna skrb in pozornost problematiki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji

LJUBLJANA — Jugoslovanska politika dobrososedskih odnosov je dala v zadnjih letih dokaj dobre rezultate. Stalna odnosov s sosedi je nenehno prizadevanje za vsestranski razvoj odnosov in za reševanje vseh odprtih vprašanj. Prizadevanja tečejo v smeri odprtosti meja, tesnejšega gospodarskega sodelovanja, še posebej na obmejnih območjih, in za uresničevanje pravic manjšin jugoslovanskih narodov. Kako pomembno je to področje, potrjujejo številne razprave v Socialistični zvezi kot najmožnejši, frontno naravnani organizaciji, znana stališča pa bodo potrdili in jih še kvalitativno obogatili na prvi naslednji seji predsedstva republiške konference SZDL Slovenije.

Med problemom v sosedskih odnosih namenjajo posebno pozornost problematiki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Razlog ni samo v kontinuiteti Socialistične zveze pri spremljanju te problematike, ampak predvsem nekateri pojavi, ki v zadnjem času vzbujajo precej zaskrbljenosti. Gre med drugim tudi za pisanje dela italijanskega tiska, s katerim skušajo ustvariti vtis, da je problematika slovenske narodnostne skupnosti v jugoslovanski politiki izgubila svoj nekdanji pomen in to predvsem zaradi zapletenega gospodarskega položaja, pogajanj o posojilih z Mednarodnim denarnim skladom in podobnim.

Poleg tega se pojavlja težnja, da bi manjšinsko vprašanje obravnavali kot notranje, italijansko vprašanje in to mimo mednarodnopravnih obveznosti in vloge Jugoslavije kot domovine matičnega naroda slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. V procesu priprav zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji se poraja vse več negativnih znakov, še posebej v smislu izključevanja Slovencev v videmski pokrajini iz te zaščite.

Prav tako v Socialistični zvezi ugotavljajo, da je med vsemi vprašanji uresničevanja osimskih sporazumov najmanj napredka prav pri urejanju položaja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji (glede na napredek na drugih področjih — blagovna menjava), bilo bi mogoče celo trditi, da se njen položaj relativno slabša. Zaskrbljenost ni brez osnove tudi zaradi izjav pomembnih italijanskih političnih predstavnikov, ki kažejo na tendence, obravnavati to vprašanje kot notranjo zadevo Italije in to ne globalno, ampak parcialno. Tovrstne izjave je dal nedavno tudi italijanski zunanji minister Andreotti na tiskovni konferenci ob obisku v Beogradu. Toliko bolj zaskrbljujoče je, ker tem izjavam ni sledil pravočasen in ustrezen odgovor z jugoslovanske strani.

Ob ocenjevanju sedanjega položaja Slovencev v Italiji pa je potrebno upoštevati še dvoje: tudi

na področju veljavnosti posebnega statuta še vedno niso uresničene vse manjšinske pravice, ki jih ta statut določa, kot denimo uporaba slovenščine v javni upravi in sodstvu, zastopnost Slovencev v upravi, topografski napisi, financiranje kulturnih dejavnosti (Stalno slovensko gledališče v Trstu), sredstva javnega obveščanja (televizijski program v slovenščini) in podobno. Posebej pa zaskrbljuje tudi politična klima, v kateri potekajo prizadevanja slovenske narodnostne skupnosti za njeno celovito zakonsko zaščito. Ozračje torej ni ugodno in vse pogosteje se sprožajo italijanski nacionalistični pritiski in dejavnosti, ki žele onemogočiti pravično in interesom manjšine ustrezajočo zakonsko zaščito.

Prav zaradi problemov in zatikanj, v Socialistični zvezi ponovno poudarjajo, da so odprta manjšinska vprašanja bistveni in sestavni del odnosov s sosedi, da je merilo demokratičnosti družbe, v kateri manjšine živijo, odnos družbe do prizadevanj manjšine za enakopravnost, obstoj in razvoj. Odnos teh družbenih struktur do upravičenih zahtev slovenske narodnostne skupnosti pa odraža tudi stopnjo resnične volje in interesa za razvijanje in poglobljanje dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, oziroma Slovenijo.

BORIS LENIČ

Po odhodu zadnjih francoskih enot Zatišje v Libanonu

BEJRUT — Včeraj je odšla iz Libanona še zadnja skupina 250 francoskih vojakov, medtem ko so dobile ukaz, naj zapustijo področje, tudi ameriške in italijanske vojne ladje, ki so se zadrževale v libanonskih vodah. To je bilo zadnje dejanje mednarodne mirovne sile, ki je prišla v Libanon pred 20 meseci.

Odhodu zadnjih čet sta v Bejrutu prisostvovala francoski zunanji minister Claude Cheysson ter francoski obrambni minister Charles Hernu. Oba je še pred tem sprejel libanonski predsednik Amin Džemajel.

Včeraj ni v Bejrutu prišlo do kršenja premirja in množijo se diplomatske pobude za mirno rešitev libanonske krize. Le na severnem področju države je prišlo do spopada med izraelskimi in sirskimi enotami, v katerem je izgubljen življenje izraelski vojak.

Vsekakor pa je jasno, da mednarodne mirovne sile niso dosegle cilja, zaradi katerega so prišle v Libanon. Zelo negativen je tudi obracun človeških žrtev, ki so jih utrpeli. Američani so imeli 264 mrtvih, Francozi 88, Italijani pa enega.

Policijski avtobus žrtev bombnega napada v Čilu

SANTIAGO — Močan naboj razstreliva, ki so ga neznanci nastavili v kanalizacijo sredi Santiaga, je povzročil smrt nekega policijskega agenta, 11 drugih agentov je bilo ranjenih, poleg tega pa je utrpelo telesne poškodbe tudi šest civilistov, ki so bili slučajno v bližini eksplozije. Med temi leži neki študent v bolnišnici v zelo težkem stanju. Naboj je eksplodiral prav v trenutku, ko je čezenj peljal policijski avtobus, v katerem je bilo 25 agentov posebne čilenske policije, izurjene za boj v pouličnih neredih. Eksplozija je

povsem raznesla prvi del vozila. Pa tudi sicer je stanje v Čilu še naprej dokaj napeto. K temu je doprinesla tudi zadnja zahteva čilenskega režima, naj Francija odpokliče svojo podkonzulko v Santiagu Yvonne Le Grand, katero tamkajšnja vlada dolži, da je nudila pomoč nekaterim članom opozicije. Ta zahteva, ki je še zaostriła že itak napete odnose med Francijo in Čilom, pa ni verjetno nič drugega kot odgovor na protest, ki ga je izrekla francoska vlada v sredo proti nasilju.

Na izrednem zasedanju Varnostnega sveta OZN Nikaragva ostro proti ZDA

NEW YORK — Po vojaških akcijah protisandinističnih gverilcev, ki so v preteklih dneh napadli in poškodovali tri ladje v nikaragovskih pristaniščih Puerto Sandino in Corinto, se je včeraj na zahtevo Nikaragve zbral Varnostni svet OZN.

Stalni predstavnik Nikaragve Javier Chamorro je v svojem posegu izredno ostro napadel Honduras, kjer imajo protisandinisti svoje baze, ter predvsem Združene države. O slednjih je dejal, da so začele »umazano ne-napovedano vojno« proti nikaragovski revoluciji, ter označil ameriškega predsednika Reagana za »mednarodnega zločinca«.

Chamorro sta odgovorila tako predstavnik Hondurasa kot predstavnik ZDA. Oba sta napadla sandinistični režim, češ da širi prevratništvo po vsej Srednji Ameriki po naročilu Sovjetske zveze. Zasedanje Varnostnega sveta OZN se bo nadaljevalo jutri.

Medtem pa iz nikaragovske prestolnice Managua poročajo, da je včeraj prišlo do novih vpadov protisandinističnih gverilcev, ki so napadli rudnik zlata pri Bonazzi ter hudo poškodovali jez v bližini. Do spopadov je prišlo tudi pred pristaniščem Corinto, kjer je nikaragovska mornarica zajela tri gverilske vojne čolne vrste »Pirana«.

Francози se borijo za delo

PARIZ — Mitterrand se je znašel pred nenadejano močno opozicijo proti načrtu o zmanjšanju proizvodnje (in ustreznih delovnih mest) v železarnstvu, kot narekujejo navodila EGS. Protestne demonstracije so se vrstile v najbolj prizadeti deželi Loreni nepretrgoma dva dni in dve noči, razširile so se pa tudi po vseh drugih večjih industrijskih krajih države, tudi na jugu Francije, kjer so pri Marseillu stotine železarjev izražale svoje ogorčeno nasprotovanje vladnim ukrepom v spopadih s policijo, potem ko so razbijale steklene avtobusne čikalnice (kot kaže slika). Še najbolj je predsednika presenetil odstop 4 socialističnih parlamentarcev, druga 2 pa sta napovedala, da ne bosta glasovala za tak načrt.

Od jutri v Rimu kongres Evropske ljudske stranke V bistvu podpora KD za volitve

RIM — Evropske volitve so blizu (volili bomo 17. junija) in stranke že pripravljajo svojo volilno kampanjo. Nedvomno sodi v ta okvir kongres Evropske ljudske stranke, formacije, ki združuje »krščansko usmerjene« politične stranke držav deseterice. Gre za eno največjih formacij Evropskega parlamenta, ki šteje v svoji sredi kar pet predsednikov vlad. Kongres, ki se bo začel v ponedeljek v Rimu, so včeraj predstavili tisku predstavniki KD s predsednikom Piccolijem na čelu. Piccoli je že takoj v začetku poudaril, da bodo na tem kongresu odobrili skupni program za ovrednotenje združene Evrope in je dejal, da zadnji spori ne smejo zaustaviti postopka evropske integracije. Ljudska stranka je v Evropskem parlamentu soglasno glasovala za dokument o Evropski uniji, ki so ga odobrili februarja letos in ki predstavlja temelj v novem poglavju evropskega združevanja; sedaj je treba po tej poti nadaljevati. Pri tem si demokristjani zastavljajo dva osnovna cilja: skupno evropsko obrambo in skupen evropski denar. Ju bo mogoče uresničiti?

Ta kongres bo, kot že rečeno, predvsem pomembna manifestacija. Na njem bo spregovorila vrsta politikov evropskega slovesa, od zahodnonemškega kanclerja Kohla in bavarskega voditelja Straussa, do predsednikov vlad Nizozemske Lubbersa, Belgije Martensa in Irske Fitzgeralda, pa še predsednika Evropske ljudske stranke Tindemansa in predsednika Svetovne unije demokristjanskih strank, Cilenca Zaldivarja, med Italijani pa Piccoli, Andreotti, De Mita, Forlani, Emilio Colombo, Andreatta. Osrednja točka razprave bo odobritev akcijskega programa Evropske ljudske stranke. Gre za obširen dokument, ki se začneja z nekakšnim volilnim

manifestom, ki vsebuje osnovne postavke o utrditvi enotnosti Evrope, o gospodarski problematiki s posebnim poudarkom na zaposlovanju, o pravicah državljanov, o zaščiti okolja in o politiki miru. V nadaljevanju dokument obširno razčlenja posamezna poglavja in predstavlja torej nekakšen volilni program te stranke, ki ga bodo seveda po posameznih državah še izpopolnili. V tem volilnem programu je med drugim tudi poudarjena potreba po razvoju manjšinskih jezikov in kultur.

Seveda je bil na včerajšnji tiskovni konferenci govor tudi o tistih aspektih priprav na evropske volitve, ki pobliže zadevajo Italijo. Vodstvo KD je namreč prav v zadnjem tednu obširno razpravljalo o pripravah na volitve in ob koncu te seje je posl. Andreatta spregovoril o možnosti, da bi komunisti na volitvah prejeli več glasov kot krščanska demokracija. Včeraj je Andreatta to mnenje nekoliko omilil: dejal je, da bi imela na osnovi lanskoletnih volilnih izidov KD le tri ali štiri poslance več kot komunistična partija, in da bi se ta prednost lahko izničila, če bi bila volilna udeležba nižja od lanske. Tu pa verjetno ne gre samo za volilno udeležbo; po podatkih specializiranih ustanov za raziskavo javnega mnenja naj bi KD v juniju doživela nov volilni poraz in zato je razumljivo, da si sedaj — po dejansko neuspelem kongresu in Pirovi zmagi De Mite — stranka prizadeva, da vsaj ohrani lanske volivce. Tudi tem prizadevanjem je treba torej pripisati dejstvo, da bo kongres Ljudske stranke prav v Rimu in da bo izvenel predvsem kot velika volilna manifestacija, v mnogo manjši meri pa kot poglavitvev posameznih aspektov in težav evropskega združevanja.

BOJAN BREZIGAR

abitare

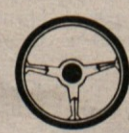
230 kv. m moquettes po 6000 lir
190 kv. m (višina 4 m)
plastičnih podov po 9000 lir
430 zvitkov zidnih tapet
po 6250 lir zvitke.

TRST — Ulica Molino a Vento 5 — Telefon: (040) 750134

MAXINAUTICA
Marco COSOLI & C. Snc.

34019 SESLJAN 54 (TRST) - Telefon 040/299231

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Frančiška 38 — Tel. 794306 - 772002

Pohod v Glinščici manifestacija sožitja in miru

Dolina — Prizori s pohoda v Glinščici. Na srednji sliki predstavnik Sežane Tihomir Kovačič, podpredsednik dežele Zanfagnini, vladni komisar Marroso in župan Doline Edvin Švab

DOLINA — Včerajšnje (in današnje, odprtje državne italijansko-jugoslovanske meje za njeno prosto prehajanje pri kmečkem prehodu v Botaču, v čudoviti Dolini Glinščice, se je spremenilo v manifestacijo, ki po svojem pomenu presega želje po ovrednotenju in zaščiti naravnih lepote v dveh sosednjih občinah, kot sta Dolina in Sežana, in je po osnovni vsebinski naravnosti postala manifestacija prijateljstva, sožitja in miru.

Takšen značaj mu je dala tudi navzočnost uglednih predstavnikov oblasti sosednjih občin, dežele Furlanije-Juljske krajine in republike Slovenije. Tako so se pohoda udeležili podpredsednik deželne odbora Pietro Zanfagnini, deželni odbornik Dario Rinaldi, tržaški župan Franco Richetti, senatorka Jelka Gerbec, vladni komisar v Trstu Mario Marroso, župan občine Dolina Edvin Švab, predsednik SKGZ Boris Racec, generalni konzul SFRJ v Trstu Dra-

go Mirošič, iz Slovenije pa so prišli član izvršnega odbora SR Slovenije Jože Kavčič, ki je v slovenski vladi odgovoren za varstvo okolja in urejanje prostora, Tihomir Kovačič, predsednik skupščine občine Sežana, prejšnji in sedanji župan Kopra Bruno Korelič in Janko Kosmina in številni drugi, med katerimi naj omenimo šolske otroke, predstavnike mejnih in carinskih teles.

V lepem, morda prvem v tem letu zares spomladanskem dnevu, se je kolona pohodnikov od Hrvatov po zložni betonski poti odpravila v Botač in se ustavila na travniku ob poti proti Beki.

Sežanski župan Tihomir Kovačič je tu pozdravil vse udeležence, obred, ki ga je poprej v Hrvatih opravil njegov kolega Edvin Švab.

»Današnja manifestacija nima samo političnega pomena, ampak je važna tudi zaradi različnih narodov, ki v sožitju živijo tu ramo ob rami. Kadar tega sožitja ni bilo, ga ni

bilo zaradi poneumljenja ljudi,« je rekel in zaželel, da bi bila ta prirediteljev vsebinsko še bogatejša.

Se dva govornika sta obeležila simbolični smisel včerajšnjega prostega prehoda čez mejo.

Član slovenske vlade Jože Kavčič je ugodno ocenil novejši razvoj sodelovanja med Slovenijo in deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Predvsem je bila odstranjena težava, ki že nekaj časa sodi v preteklost — je dejal Kavčič — misleč na odpravo depozita za prehajanje meje s propustnicami. Izvršni svet Slovenije — je rekel Kavčič — želi pospešiti delo mešanih komisij, ki se ukvarjajo s strokovnimi in političnimi problemi.

»Kot čuvamo naravo — je v sklepnem delu dejal Kavčič — tako moramo čuvati tudi naše medsebojne odnose in jih krepiti v obojestransko korist.«

Podpredsednik dežele Zanfagnini je videl v dvodnevem odprtju meje

primer aktivnega sodelovanja ljudi ob njej. »Naša naloga je, da ima čimbolj otipljive osnove,« je dejal deželni predstavnik in pri tem mislil tudi na možnosti zakonske zaščite Glinščice (in morda še kakšne druge naravne lepote ob meji, ki zadeva oba sosedra). Zanfagnini je pokazal odprt in odkrit odnos do skupnih deželno-republiških zadev, ki naj jih razumeta in podpirata tudi Rim in Beograd.

V prvih dopoldanskih urah so imeli predstavniki dežele in republike sestanek, katerega sta se udeleževala tudi Tone Poljšak, predsednik jugoslovanske delegacije v stalni mešani komisiji za izvajanje Videmskega sporazuma, in Tomaž Vuga, namestnik predsednika republiškega komiteja za varstvo narave. Pregledali so številne pobude na mejnem in širšem prostoru, kjer se srečujejo interesi dežele in republike.

Zabava ob pohodu čez mejo

Udeležence današnjega pohoda čez odprto mejo pri Botaču čaka lepo presenečenje. Ob povratku bodo namreč prejeli ob meji rumeni kartonček, s katerim se bodo lahko v večernih urah brezplačno udeležili zabavnega večera v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu.

Na večeru bodo vinogradniki iz vse tržaške pokrajine prinesli na pokušnjo svoja vina. Poskrbljeno bo tudi za jedajo. Za ples bo poskrbel ansambel narodnozabavne glasbe iz Srednje Pivke »Vesela polka«.

Prirediteljev se bo pričela ob 19.30.

V Gorici zasedanje o vodnem gospodarstvu

GORICA — V sredo in četrtek, 4. in 5. aprila, se bosta v Gorici sestali italijanska in jugoslovanska delegacija mešane komisije za urejevanje vprašanj iz naslova vodnega gospodarstva. Na tem, sedmem, zasedanju bodo preučevali stanje površinskih in tudi podzemeljskih vod. Zadnje zasedanje mešane komisije je bilo v Beogradu. Jugoslovansko delegacijo bo vodil Tone Poljšak, italijansko pa minister za izvajanje Osimskega sporazuma Carducci.

V Botaču snemali kadre za film »Manjšine - bogastvo Evrope«

TRST — Včerajšnji pohod »čez mejo« pri Botaču je ekipa italijanske televizije snemala z veliko prizadevnostjo. Kadrov ne bo porabila samo za dnevno informacijo, ampak tudi za oddajo »Manjšine, bogastvo Evrope«, ki jo snema v koprodukciji z nekaterimi srednjeevropskimi državami.

»Pod pokroviteljstvom UNESCO in v dogovoru med radiotelevizijskimi hišami Italije, Avstrije, Švice, Slovenije in Vojvodine snemamo film, ki ga bodo zgoraj omenjene postaje jeseni istočasno predvajale v svojem televizijskem programu,« nam je dejal dr. Filibert Benedič, šef programskega oddelka slovenske radijske postaje, ki je opravljal vlogo koordinatorskega.

»RAI 3 bo posnel madžarsko manjšino v Jugoslaviji, Švica gradiščanske Hrvatice, Slovenija v Svici živeče Retoromane, Avstrija pa svojevrstni človeški mozaik, ki ga s svojimi 24 narodi in narodnostmi predstavlja avtonomna pokrajina Vojvodina,« je še povedal Benedič in v nadaljevanju pogovora dodal, da bodo s tem prispevkom sodelovali na tekmovanju za »Prix Italia«, ki ga prireja italijanska radiotelevizija.

»S takšno pobudo se tudi naš informacijski medij uspešno vključuje v skupni življenjski utrip ozemlskega območja Alpe Jadran in opravlja blagodejno povezovalno vlogo za boljše medsebojno razumevanje,« je še rekel Benedič.

Na Bledu pogovori o varstvu narave

TRST — Ob simpatični pobudi dolinske in sežanske občine za dvodnevno odprtje meje za ljubitelje narave v Glinščici in privrženca prijateljstva med narodi sta se podpredsednik deželne odbora in odbornik za načrtovanje in proračun odv. Pietro Zanfagnini in arh. Tomaž Vuga, predsednik jugoslovanskega dela mešane delovne skupščine za varstvo okolja in narave na mejnem območju dogovorila za sestanek v dneh 17. in 18. maja na Bledu, kjer naj bi poskušali uskladiti režim ob meji Trilavskega naravnega parka.

DUŠAN GRČA

Na Obali si prizadevajo zagotoviti zadostne količine pitne vode

KOPER — Ze čez dve leti bo poraba vode na Obali preseгла razpoložljive količine vode, in pri Rižanskem vodovodu opozarjajo, da je nujno že danes začeti s pripravami in gradnjo novih vodnih zajetij ter objektov primarnega vodovodnega sistema. Seveda je nujno nadaljevati tudi s hidrogeološkimi raziskavami v zaledju izvira Rižane, kjer se po ocenah strokovnjakov »skriva« še precejšnje količine vode.

V minulih dveh letih so na Obali v poletnih dneh, ko je bila poraba vo-

de največja, porabili dnevno približno 37 tisoč kubičnih metrov vode (429 litrov v sekundi), čez šest let pa bo povprečna poraba vode na Obali znašala približno 600 litrov v sekundi. Strokovnjaki ocenjujejo, da se bo poraba vode do leta 2000 povzpela na 900 litrov v sekundi do leta 2035 pa naj bi preseгла 3000 litrov vode v sekundi.

Vsa predvidevanja zahtevajo od vseh odgovornih za vodno oskrbo na Obali maksimalno angažiranje že danes. Gre namreč za infrastrukturne

objekte, ki znatno vplivajo na družbenoekonomski razvoj posameznih območij, razen tega pa tudi za naložbe, ki še zdaleč niso in ne bodo poceni. Za zgraditev objektov (od osnovnega vodovoda do nove vodarne na izviru Rižane ter še nekaterih drugih objektov) bodo do leta 1990 — po današnjih ocenah — na Obali morali zbrati nekaj nad 900 milijonov dinarjev, do leta 2035 pa več kot 4 milijarde dinarjev. Skratka, gre za izjemno drage objekte, drago vodo, toda kot pravijo nekateri: najdražja

je (bo?) voda, ki je ni. Na Obali se morajo kar najhitreje lotiti reševanja tega problema tudi zato, ker bodo po letu 1992 začele usihati dobave vode iz Gradol na Hrvaškem, od koder bi lahko zdaj na Obalo dobili okrog 300 litrov vode v sekundi, pa je zaradi omenjenih zmožnosti osnovnega vodovodnega sistema praktično dobijo le dobro polovico. Ze letos pa se bo odjem vode iz Gradol na Hrvaškem lahko povečal, saj so konec minulega leta dogradili prvi del vzporednega cevovoda od Valeta do San Simona,

do letošnjega poletja bodo »potegnili« vodovodne cevi še do izolskih livad, kar bo z nekaj manjšimi dodatnimi deli omogočilo, da bo v koprsko občino letos poleti priteklo tudi okrog 60 litrov vode v sekundi tudi iz Gradol. Tako letos v koprski, pa tudi v izolski občini ne bo takega pomanjkanja vode kot so ga občutili prebivalci v minulim letu. Vzporedni cevovod bo povsem dokončan 1985. leta, ko bodo cevi »potegnili« še do Pivola nad Izolo.

Skrb Evrope za prometno varnost

STRASBOURG — Leto 1985 bo verjetno proglašeno za »leto varnosti na cesti«. Tako se vsaj glasi predlog, ki so ga iznesli na zadnjem plenarnem zasedanju evropskega parlamenta.

Zasedanje je bilo v celoti posvečeno obravnavi problemov, s katerimi se spopadajo prevozniki in mejah Evropske gospodarske skupnosti in na katere so nedavno opozorili tudi kamionisti s svojimi protestnimi akcijami ob italijanskih mejnih prehodih.

Na zasedanju je imel glavno poročilo predsednik Sveta za promet pri EGS Fiterman, ki je podal podroben pregled sedanjega stanja in predlagal vrsto ukrepov, s katerimi naj bi olajšali ne samo cestni, ampak tudi železniški in drugi promet.

Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje uskladitve varnostnih določil za cestni promet v EGS. V tananem so evropski parlamentarci določili komisijo, ki bo sestavila pregled sedanjega stanja.

Dijaki zavoda J. Stefan na izletu po Sloveniji

Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno vzgojo pri Socialistični republiki Sloveniji že vrsto let prireja dvodnevni izlet v Slovenijo za dijake tretjih razredov zavoda »JOŽEF STEFAN«. Temu izletu pravimo mi dijaki kar maturantski izlet, saj se vrši prav pred kvalifikacijskimi izpiti, s katerimi zaključujemo triletno šolanje.

Letos so nas povabili v Titovo Velenje, Šoštanj, Celje in Ljubljano. 37 dijakov tretjih razredov je v spremstvu štirih profesorjev in pedagoškega svetovaleca prof. Faturja odpotovala 20. marca zjutraj proti Titovem Velenju. Tu smo si najprej ogledali tovarno Gorenje, kjer izdelujejo v glavnem štedilnike, hladilnike in zmrzovalne skrinje. V tovarni smo se zadržali dalj časa, opazovali smo delo pri tekočem traku, zanimali so nas tudi tehnični podatki.

V popoldanskih urah smo šli v rudarski muzej v velenjski grad. Muzej je zgodovinsko zelo zanimiv, saj je v njem na ogled material, ki je pripomogel k razvoju v rudnikih, ki so za Titovo Velenje ekonomsko bistvenega pomena, še zlasti danes zaradi energetskih problemov. Nato smo šli še na obisk Centra srednjih šol elektrokovinarske usmeritve. Ogledali smo si razne učilnice in delavnice in se seznanili z ustrojem šole.

Naslednjega dne smo že zgodaj krenili proti Šoštanju na ogled tamkajšnje termoelektrarne. Vodiči so nam zelo podrobno razložili delovanje termoelektrarne, tako je bil tudi ta ogled sila zanimiv.

Nato smo šli v Celje in obiskali Center srednjih šol. Tu so nas zelo gostoljubno sprejeli in nam razkazali moderno in navdse funkcionalno šolo. Po datek, ki je vse nas kar pretresel, je bil ta, da obiskuje šolo približno 2.300 dijakov. Po kosilu in pomenku z našimi vrstniki smo se odpravili proti Ljubljani. Po daljšem ogledu mesta je bilo tudi letošnjega izleta konec.

ANDREJ SANTIN

la Rosa

... te poroči

EKSKLUZIVNI SLAVNOSTNI MODELI ZANJO, ZANJ IN ZA SVATE BONBONIERE - VABILA

34077 RONKE RONCHI DEI LEGIONARI GORIČA
Ul. S. Lorenzo 46 int.

Župan in predsednik pokrajine sta včeraj formalno odstopila

Kot sta že napovedala, sta tržaški župan Richetti in predsednik pokrajine Clarici včeraj dopoldne izročila generalnima tajnikoma obeh izvoljenih organov pismi, s katerima sta formalno odstopila, skupaj z njima pa tudi oba manjšinska odbora. S tem sta izpolnila obvezo, ki sta jo sprejela pred glasovanjem obeh proračunov, ki sta bila odobrena z odločujočim vzdržanjem Liste za Trst.

Za dosego sporazuma med šestčlansko koalicio, ki je doslej vodila obe krajevni upravi in Listo za Trst, bo morala snujoča se večina rešiti še vrsto odprtih vprašanj, ki grejo od kandidata za župansko mesto in predsedstva pokrajine do nekaterih programskih obvez; med temi je predvsem ena, ki podrobneje zanima slovensko narodnostno skupnost in njeno globalno zaščito, okrog katere se bje ostra politična bitka, ki jo je sprožil predlog o preštevanju manjšine.

Obe upravi sta torej odstopili, njuna ostapa pa morata sedaj ratificirati, oziroma vzeti na znanje obe skupščini. Kdaj se bosta sestali? Sklicati jih morata odbora, ki pa se vsekakor iz tehničnih razlogov ne moreta sestati pred ponedeljkom 9. aprila. Iz tega je mogoče sklepati, da se bosta tako občinski, kot pokrajinski svet ponovno sestala nekje okrog 11. ali 12. aprila.

Na sedežu deželnega sveta pa se bo jutri sestala ožja skupina, (ta sku-

pina proučuje predvsem program nove koalicije), ki jo sestavljajo po en predstavnik vsake politične sile, ki sodeluje pri pogajanjih za oblikovanje nove večine. Plenarno zasedanje predstavnikov teh političnih sil pa je bilo anticipirano na torek (prvotno je bilo predvideno, da se bodo predstavniki KD, PSI, PRI, SSK, PLI, PSDI in LpT sestali v sredo), vedno na sedežu deželnega sveta poleg vsebine programa bo ena glavnih točk razprave gotovo vprašanje imena župana in predsednika pokrajine.

V zvezi s temi pogajanjimi je avtonomna federacija KPI izdala tiskovno noto, v kateri ostro kritizira njihov potek. V ozadju raznih sestankov med dosedanjimi koalicijama in LpT ne stojijo le pretveze o razpravi o programih, pravi KPI, ampak iskane stalnega zavlačevanja, ki bi omogočilo tem političnim silam, da bi

se lotile bližnjega volilnega spopada za evropski parlament, ne da bi odgovarjale volivcem za možne koalicije, ki ne uživajo celovite podpore v sami sredi teh strank.

Ze samo vprašanje župana — pravi še KPI — je znak izkrivljene diskusije: na eni strani LpT, da bi čim bolj ovrednotila svojo funkcijo v okviru sporazuma, ponovno predlaga Cecovinija, medtem ko pa se sam bivši župan pogaja na vsedržavni ravni za kandidaturu za evropske volitve. Po drugi strani pa se Richetti skuša prikazovati kot prestižna osebnost, ki lahko predstavlja interese mesta, medtem ko je prav sedanjí župan — poudarja KPI — izničil pomen ene ne pobude krajevnih uprav in parlamentarcev v korist tukajšnjega gospodarstva, da bi ovrednotil stranko, ki ji pripada.

EAPT bo odkupila zemljišče CAA v Miljah

Komisija za Trst se je včeraj povoljno izrekla o prispevku 700 milijonov lir Avtonomni ustanovi za tržaško pristanišče za odkup kakih 45.000 kvadratnih metrov obsegojajoč površine, kjer je do nedavnega obratovala mljnska ladjebnica Alto Adriatico. Vodstvo EAPT namerava tam obnoviti tradicionalne dejavnosti popraviljanja, obnavljanja in gradnje manjših plovil, kar naj bi omogočilo zaposlitev lepega števila delovnih moči, kot tudi poživitev proizvodnih in storitvenih panog, ki so z ladjedelnško tesno povezane.

Prí ustanovi EAPT naglašajo, da je zemljišče, kjer je bila ladjedelnica CAA, idealno tako spričo svoje razsežnosti kot zaradi opremljenosti s halami, delavnicami, pristajališčem idr. Pripominjajo tudi, da njihov načrt ni v nasprotju s podobnim načrtom mljnske občinske uprave, ki mimo delavnic predvideva navezavo območja ex-CCA z navtično-turističnimi infrastrukturami.

Nesreča ob plezanju po komaj odprti poti

Ob včerajšnji prisrčni otvoritvi alpinistične zavarovane poti »Bruno Biondi« pri Jezeru, ki je v bistvu nadaljevanje zavarovane poti »Rose d'Inverno« in o kateri bomo še poročali, se je žal pri »prvem obisku« zgodila nesreča, saj je eden od planincev, ki se je je lotil, a se neprevidno ni zavaroval, padel ter zadobil več ran po vsem telesu. Gre za 49-letnega Sergio Andreottija, stanujočega v Drevoredu XX. septembra, ki se je poškoval že na začetku poti.

Uslužbenci Rdečega križa so ga od kraja nesreče prepeljali k rešilcu z novimi modernimi nosili, v katerih se ranjenec niti malo ne premika, nato pa so ga z novim rešilcem prepegljali v glavno bolnišnico. Sergio Andreotti je zadobil več globokih ran na glavi in na kolenu, zdraviti pa se bo moral 15 dni.

Valencic prekinil gladovno stavko

Tržaški desničarski aktivist Fabio Valencic je včeraj po 70 dneh prekinil svojo gladovno stavko, ki jo je začel že 21. januarja ter pri tem izgubil 37 kilogramov, ker so mu zagotovili, da mu bodo pod obtožbo desničarskega prevratništva, sodili septembra ali najpozneje oktobra letošnjega leta. Valencic je v preventivnem priporu že tri leta in pol, pred tednom dni pa so ga v zaporu v Sulmoni, kjer se trenutno nahaja, začeli prisilno hraniti s fleboklizo.

M. K.

Enogastronomski kioski za srečanje alpincev

Ob 57. vsedržavnem srečanju alpincev 12. in 13. maja 1984 namerava tržaška občina omogočiti postavitev ne manj kot 60 enogastronomskih kioskov na raznih točkah v mestu, ki jih bo treba še določiti in to z namenom, da se pridobi prav toliko okrepčevališč glede na izreden dotok obiskovalcev.

Za koncesijo javnih površin, ki jih zahteva postavitev kioskov — med drugim bodo morali odgovarjati predpisom krajevnih zdravstvenih oblasti — je treba najkasneje do 12. ure točka, 10. aprila 1984, predložiti tržaški občini — glavni protokol - Trg Unità d'Italia št. 4, soba št. 32 zadovno prošnjo na kolkovanem papirju, naslovljeno na V. oddelek - Policija in tržno nadzorstvo.

Prošnjo lahko predložijo izključno gostinci z dovoljenjem javne varnosti, krošnjarji z upravnim dovoljenjem za blagovne sezname na področju prehrane pod pogojem, da ga je izdal župan ene izmed občin tržaške pokrajine; isto lahko zaprosi tudi kdor ima stalno bivališče v tržaški pokrajini, ki bi želel prejeti začasno dovoljenje za krošnjarsko obliko prodaje hrane in pijače po 45.

Kecec in Mojca v SKD Tabor

SKD Tabor z Opčin pripravlja za soboto, 7. t.m., ob 20. uri že dolgo pričakovano premiero mladinske igre »Kecec in Mojca«, ki jo je po Vando-tovi zgodbi za oder priredil Milan Stan-tè. 17 otrok in mladincev že dolgo pridno vadi pod vodstvom požrtvovalne Olge Lupinc. Izvirno glasbo in pesmi je za to priložnost komponiral Miran Košuta. Priprave so v polnem teku. Ponovitev bo v nedeljo ob 18. uri v Prosvetnem domu.

Prekinitev prometa med Ricmanji in Logom

V predelu pokrajinske ceste med Ricmanji in Logom bodo za nekaj dni prekinili promet, ker bodo medtem v tistem predelu gradili podstavke za hitro cesto, ki bo šla skozi dolinsko občino. Promet bo prekinjen jutri, v torek in sredo, nakar bodo v naslednjih dneh do nedelje uvedli enosmerno vožnjo, nakar ga bodo spet prekinili prihodnji ponedeljek in torek.

razna obvestila

SKD Tabor se pripravlja na 3. razstavo umetnikov amaterjev, ki bo letošnjega avgusta ob Taboru '84. Razstava ima namen približati občinstvu številne nadarjene likovnike, ki se amatersko ukvarjajo s slikarstvom in kiparstvom. Strokovna komisija bo prejela dela ocenila in jih določila za razstavo. Zanimirani se morajo prijaviti odboru SKD Tabor ali na tel. št. društvenega bara 213-945 do 20. julija.

SKD Tabor - Opčine

Odbor za vrnitev Narodnega doma, KD S. Škamperle in KD Union vabijo člane in prijatelje na odprto sejo, ki bo v torek, 3. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih na stadionu 1. maj. Toplo vabljeni!

Župnija Boljunec obvešča, da ob priliki prostega prehoda meje pri Botaču bo danes, 1. aprila, v Dolini Glinščice odprta tudi cerkva na Pečah.

Združenje upravičenih posestnikov z Opčin vabi predstavnike domačih organizacij, da se udeležijo sestanka v zvezi z akcijo za ČIŠČENJE KRASA. Sestanek bo v torek, 3. aprila, ob 20.30 v Prosvetnem domu.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu - Donizettijeva ulica št. 3 - bo jutri, 2. aprila, srečanje s pastornjem valdske in helvetске skupnosti v Trstu. Teodoro Fanlo y Cortes bo govoril o svetopisemskem pojmu miru in bratstva. Začetek ob 20.30.

ZAHVALA

Ob izgubi

Petra Vidaua

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrazili sožalje in ga spremenili k zadnjemu počitku.

Žena Danila, hčerka Marija, sin Zvonimir in drugo sorodstvo

Opčine, 1. aprila 1984

2. 4. 1983 2. 4. 1984

Ob prvi obletnici smrti

Ivana Škabarja

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Marija, sin Sergij, hči Vilma z družino.

Veliki Repen, 1. aprila 1984

Cvetke Komar por. Bencič

se je z nespremenjeno ljubeznijo spominjajo vsi, ki so jo imeli radi.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je dne 31. marca zapustila naša draga teta

Marija Colja vd. Pernarčič

Pogreb pokojnice bo v torek, 3. aprila, ob 11.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žaljuoči: brata Miljo in Ivan z družinama, nečaki Albina, Berto in Ludvik z družinami ter drugo sorodstvo

Trst, Buenos Aires, Ljubljana, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi najinega očeta

Marčela Kralja

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaškim in zamejskim političnim, kulturnim in športnim organizacijam, tov. Gerbeci in Padovanovi, uslužbencem Radia Trst ter še vsem Trebencem, prijateljem in znancom, ki so z nama žalovali v tem nepozabnem trenutku.

Hvala tudi prof. dr. Toniniju, dr. Senčarju ter osebju urološkega oddelka tržaške bolnice.

Nadja in Darko

Trebče, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage mame, seestre, none in pranone

Alojzije Vodopivec vd. Rebula

Posebna zahvala g. župniku, pevcem in darovalcem cvetja.

Žaljuoči svojci

Salez, Repnič, Bajta, Koludrovica, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Mikele (Marčele) Pribac por. Kjuder

se iskreno zahvaljujemo č. g. Albertu Miklavcu, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremenili na zadnji poti in na katerikoli način počastili njen spomin.

Žaljuoči svojci

Lonjer, Katinara, Trst, Maribor, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob izgubi našega dragega

Jankota Škrka

SVOJCI

Zgonik, Salež, Sv. Križ, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Josipa Kocjančiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali. Posebna zahvala pevcem, g. župniku, darovalcem cvetja in sorodnikom.

SVOJCI

Dolina, 1. aprila 1984

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage none

Marije Ferluga vd. Zlobec

SVOJCI

Trst, 1. aprila 1984

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., vis. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele: Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst. Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

1. aprila 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V perujskih Andih odkrili žrtve novih krvavih pokolov

LIMA — Na ulicah andskega mesta Ayacucho so predvčerajšnjim našli 47 trupel ljudi, ki so jih postrelili s pištolami in brzostrelkami. Doslej še ni povsem jasno, kdo je izvršil pokol, saj se vrstijo zelo različne in celo nasprotujoče si razlage o njem.

Mesto Ayacucho se nahaja na področju, ki je po ocenah Organizacije združenih narodov eno najrevnejših na svetu. Tu že tri leta oboroženo nastopa maoistično gverilsko gibanje »Sendero luminoso« (Svetla steza), kateremu se skuša zoperstaviti zedinjeno politično-vojaško poveljstvo.

Uradna perujska agencija »Andina«, ki je objavila vest o pokolu, pripisuje zločin gverilcem. Po mnenju nekaterih opazovalcev pa je ta razlaga zelo sporna. And-

sko mesto namreč straži približno 10.000 vojakov. Isti opazovalci menijo, da so pokol po vsej verjetnosti izvedle oborožene skupine skrajne desnice, menda zato, da bi destabilizirale zedinjeno poveljstvo, ki mu zdaj načeljuje general Adrian Huaman Centeno.

Omenjeni general je namreč že večkrat izrazil zahtevo, naj se vlada pogumno loti resničnih vzrokov nastanka gverile, ki jih je treba iskati predvsem v tamkajšnjih nevzdržnih gospodarskih in družbenih razmerah. Poleg tega velja omeniti, da je general Adrian Huaman Centeno pred kratkim uvedel moralizatorsko akcijo v vrstah krajevne policije. Ta je bila vajena nastopati zelo samovoljno, še zlasti ko je zedinjenemu poveljstvu načeloval še general Clemente Noel Moral.

Res pravi junaki?

NEW YORK — Ni prav težko biti junak slonu, ki se bori proti muhi, zato tudi ni težko verjeti, da so ameriški vojaki, ki so lani od 25. oktobra do 2. novembra ob ogromni številni in oborožitveni premoči zasedli mali karibski otok Grenado, počete no zaslužili visoka odlikovanja Pentagona. Temu seveda ugledni ameriški list »New York Times« nikakor ne oporeka, le čudno se mu zdi, do je bilo pri zasedbeni vojski, ki je štela 7.000 vojakov in oficirjev, podeljenih kar 8.612 odlikovanj.

So mar komu podelili kar po več medalj, se sprašuje list, ali jih je bil dobršen del poklonjen tudi takim »junakom«, ki so premagali Grenado z bojnih položajev, ki niso bili nevar-

nemu otočku nič bližji od uradov peterokotne stavbe vrhovnega poveljstva vojske v ZDA? Na zadevno vprašanje dnevnika so vojaške oblasti zašle malce v zadrego, a so »možato« zagovarjale svoje odločitve, češ da tako trosenje odlikovanj »krepi duha in moralno« osebja Pentagona.

Najgloblja jama

MOSKVA — Sovjetski speleologi so na zapadnem Kavkazu odkrili 1370 metrov globoko jamo. V njej so bili 45 dni in ji še niso prišli do kraja, izvedenci pa menijo, da je to ena najbolj globokih jam na svetu.

Včeraj je umrl znani novinar Barzini jr.

RIM — V 74. letu starosti je včeraj umrl znani italijanski pisatelj in novinar Luigi Barzini jr., sin Luigija Barzinija, ki je bil po splošnem mnenju najbolj znan italijanski novinar svoje generacije (umrl je leta 1947).

Barzini jr. je bil v italijanskih novinarskih in literarnih krogih izredno upoštevan, svojo kulturno formacijo pa je izoblikoval v ZDA. Od leta 1931 do 1940 ga je Mussolinijev režim konfiriral zaradi protifašizma, takrat pa je že delal pri »Corriere della sera« in znamenite so njegove reportaže, ki obravnavajo predvsem socialno in politično povojno ozračje v ZDA.

Luigi Barzini jr. je bil med drugim ustanovitelj in odgovorni urednik mno-

gih italijanskih časopisov in publikacij, nato pa postal posebni poročevalec velikih italijanskih časopisov.

Smrt tega novinarja in literata, ki je bil zelo blizu liberalni stranki, je včeraj močno odjeknila v vsem kulturnem in političnem življenju na Apeninskem polotoku. Sožalne brzojavke družini so poslali predsednik vlade Craxi, predsednik senata Cossiga, predsednica poslanske zbornice Jottičeva in predsednik republike Pertini, ki v svoji brzojavki naglašajo, da je bil Barzini »talentiran in učinkovit novinar, liberalnega in razsvetljenega duha. Z njim izgublja italijansko novinarstvo eminentno figuro«.

Trmoglavava krava

Kljub veliki prizadevnosti mladega farmerja, krava noče nič slišati, da bi se s transparentom na sebi premaknila, tako da ne more računati niti na podporo (Telefoto AP)

Usmrtili so ga z vbrizgom strupa

HUNTSVILLE (Texas) — Predvčerajšnjim dopoldne so v mestni kaznilnici izvedli smrtno obsodbo, ki jo je krajevno sodišče določilo za 39-letnega Ronalda Clarcka O'Bryana. Gre za moškega, ki je leta 1974 namerno ubil lastnega sina s tem, da mu je ponudil s cialinom zastrupljeno karamelo.

Do zločina je prišlo na dan »Halloween«, ko je v Združenih državah v navadi, da hodijo otroci od hiše do hiše iskat sladkarije. O'Bryan je tedaj dal zastrupljene karamele tudi drugim otrokom, ki pa jih na srečo niso zaužili.

Na procesu so ugotovili, da je bil O'Bryan leta 1974 zelo zadolžen in da je nekaj dni pred zločinom močno zavaroval lastnega sina za primer smrti.

Smrtno obsodbo so izvedli z vbrizgom strupa.

Najbolj udobna italijanska mesta

RIM — Prav zares bo držala ugotovitev, da krojijo danes italijansko javno mnenje ankete, ki se kot gobe po dežju iz aneva v dan rojevajo. Najnovejša anketa pa je tista, ki skuša ugotoviti, v katerem italijanskem mestu je življenje najbolj udobno.

Izvedenci za take posle so spet vzeli v pretres razne dejavnike, in sicer: kje lahko človek najame stanovanje po najbolj zmernih cenah, kje je največ jasli, kje so najboljše univerze in kje je največ lekarn, da drugih sploh ne omenimo.

Izkazalo se je, da je Vercelli najbolj »udobno« mesto v Italiji, najslabše pa se živi v Neaplju. Zanimivo pa je, da so najmanj udobne metropole, a to je tudi razumljivo, saj je tam največ prebivalcev. Najbolj »udobne« dežele pa so Umbrija, Emilija - Romagna in Piemont.

Ob nedopustnem primeru v neki madžarski bolnišnici

Predčasno rojeni otroci kvarijo statistiko

BUDIMPESTA — Deklica, ki bi jo imenovali Žuža ali Marika (ko bi ostala živa), je te dni razburila madžarsko javnost ter povzročila škandal v tukajšnjih zdravniških krogih. Dekletce se je rodilo prezgodaj, po komaj 28 tednih nosečnosti in ob rojstvu ni dajalo znamenja življenja. Dežurni zdravnik je primer javil primariju in svojim štirim kolegom nakar so v dokumente napisali, da se je otrok rodil mrtev. Da bi ga skušali oživeti, niso niti poskusili, čeprav je to v vseh bolnišničnih splošnih praksah. Tokrat pa se je zgodilo to, kar je primarija in njegove pomočnike pripe-ljalo pred sodišče, ki jim je te dni izreklo zgladne kazni.

Ko je namreč bolniška sestra po ukazu zdravnikov odnesla otroka v mrtvaško sobo, je slednje zavekalo in dalo prva znamenja življenja. Primer ni edinstven v medicinski praksi, saj se je že večkrat zgodilo, da je novorojenček oživel. Zdrav-

niška etika v teh primerih narekuje Hipokratovim varovancem, da skušajo otroku rešiti življenje s pravočasnim posegom. Bolniška sestra je takoj obvestila zdravnike, da je otrok pokazal znamenja življenja in da bi ga bilo treba dati v inkubator. Vendar se nihče od zdravnikov ni pustil prepričati: zanje je bil otrok le številka v statistiki. Mlajši zdravniki so sprejeli sklep svojega primarija mirno, saj ni imel nihče toliko poguma; da bi se postavil svojemu uglednemu predstojniku po robu.

Končno je sestra v svojem romanju od Poncija do Pilata prišla do zdravnika, ki je imel več vesti in ki je takoj dojel vso tragiko dogodka. Tako je 24 ur po rojstvu otrok le prišel v inkubator, vendar je bilo že prepozno in punčka je izdihnila, kljub vsem zapoznelim naporom.

Primer brezvestnih zdravnikov bolnišnice v Ta-

tabanji je te dni pred sodiščem, ki o njem razpravlja z vso strogostjo, ki je v takih primerih potrebna. Javnost je zahtevala najstrožje kazni za zdravnike, tisk pa je iz dneva v dan poročal o procesu. Javnost je najbolj prizadelo pričevanje primarija, ki je mirno izjavil, da se zelo nerad ukvarja s primeri predčasno rojenih otrok, saj slednji v veliki večini primerov v naslednjih dneh umrejo, kar slabša statistiko in prinaša bolnišnici slab sloves.

Zaradi tako nehumanega gledanja, ki z zdravniško etiko nima nič skupnega, je sodišče obsodilo zdravnike na kazni od dveh do petih let zapora, ko bodo prestali kazen pa nekaj let ne bodo smeli opravljati zdravniškega poklica. Kazen seveda ne bo mogla vrniti življenja otrokom, ki so bili žrtve nehumanih zdravnikov, lahko pa preprečijo, da se taki primeri ponovijo.

Ciril Gale
Vladimir Herceg

Desperado Joaquin Murietta (33.)

HIP NATO SE JE IZ NJUNIH PUAŠK VSUL SMRTONOSNI OGENJ.

STRELI SO NADPREDJ PODRLI DVA..

NATO JE S KONJ OMAHNILA SE PREOSTALA DVOJICA...

PAZITI MORAVA, SAJ JE MORDA KATERI SE ŽIV...!

PLOŠČICE
IN SANITARNI
MATERIAL

ROLICH

Nabrežina 35/c
Tel.: 040/200371

panto

Zastopstvo za TRST in GORICO
posebnih lesenih oken in vrat
Prihranek do 30% goriva

Možnost državnega prispevka do 30% vrednosti naložbe
na podlagi zakona št. 308 z dne 29/5/1982.

Kosmina Sergij

Barvni TV SPREJEMNIKI —
vse, kar najboljše nudi
nemška in italijanska tehnika
ITT SCHAUB-LORENZ,
TELEFUNKEN,
PHILIPS, REX

NABREŽINA CENTER
Telefon 200123

